

deelonderzoek in LINKS

- kunnen we naamvarianten *automatisch* afleiden uit het feitelijk gebruik ervan
- als basis voor een repertorium van naamvarianten

voorwaarde

- groot gegevensbestand (Wie-Was-Wie)
 - met meerdere voorkomens van dezelfde personen
- kunnen *bewijzen* dat verschillende gegevens dezelfde persoon betreffen
 - niet zo eenvoudig

Wie-Was-Wie

- akten burgerlijke stand
1811- eerste helft 20ste eeuw
 - 4.1 miljoen geboorteakten (~30%)
 - 3.1 miljoen huwelijksakten (~90%)
 - 7.6 miljoen overlijdensakten (~65%)
- 55 miljoen persoonsvermeldingen (gegevens november 2011)

aantallen verschillende namen

- 1.052.000 volledige voornamen
Jan, Johanna Maria Cornelia
- 111.900 voornamen van vrouwen (enkel, *Maria*)
82.700 voornamen van mannen (enkel, *Jan*)
- 681.000 achternamen inclusief voorvoegsel
Bakker, de Vries
- 600.000 achternamen exclusief voorvoegsel
Vries

informatie per hoofdpersoon in akte

(te gebruiken voor identificatie)

- **voornaam en geslacht persoon**
(als kind, bruid of bruidegom, overledene)
- **geboortjaar persoon**
- **voornaam vader**
- **achternaam vader**
- **voornaam moeder**
- **achternaam moeder** (meisjesnaam)

(geboorteplaats niet gebruikt > lezing Huijsmans)

persoonsidentificatie

- aanname: deze gegevens beschrijven een individu op een unieke manier (indien exact overeenkomend in verschillende akten)
- versoepeling: één van de namen van de vader of de moeder *is niet nodig* voor unieke identificatie

voorbeeld

Johanna Endt

- trouwt in 1858 als 29 jaar oude dochter van *Gerrit Endt* en *Dorothea Kerbert*
- overlijdt in 1882 als 54 jaar oude dochter van *Gerrit Endt* en *Doortje Kerbert*

~1829, *Johanna*, *Gerrit*, *Endt*, *Kerbert*, *Dorothea*
 ~1828, *Johanna*, *Gerrit*, *Endt*, *Kerbert*, *Doortje*

Utrecht Leiden

Familielement 2014 Leiden

Links

13

procedure

- vergelijk persoonsvermeldingen uit een aktepaar (*geb + huw* of *geb + ov* of *huw + ov*)
- als alleen één naam van de ouders verschilt in de twee akten, dan vormen die een variantpaar

Christiena – Christina
Bloothoof – Bloothoofd

Utrecht Leiden

Familielement 2014 Leiden

Links

14

oogst aan variantparen

vrouwelijke voornamen	48.600 paren
mannelijke voornamen	31.900 paren
achternamen	177.000 paren

gemiddeld
 voornamen: 5 tot 6 voorkomens per variantpaar
 achternamen: 2 voorkomens per variantpaar

Utrecht Leiden

Familielement 2014 Leiden

Links

15

dat gaat goed, maar

- de bronnen zijn niet foutloos

varianten kunnen het resultaat zijn van fouten die gemaakt zijn bij:

- de oorspronkelijke registratie
- de transcriptie
- het typen

of als gevolg van naamsverandering

Utrecht Leiden

Familielement 2014 Leiden

Links

16

voorbeeld

Pieter

bij huwelijk zoon van *Jacob Houtlosser* en *Aafje Spruit*
 overleden als zoon van *Jacob Houtlosser* en *Grietje Spruit*
 geboren in 1808

variant *Aafje – Grietje* ?

Utrecht Leiden

Familielement 2014 Leiden

Links

17

varianten en fouten

onderscheid is moeilijk automatisch te maken

- varianten hebben hetzelfde lemma (grondvorm) en fouten niet

dat onderscheid vereist
 taalkundige/naamkundige kennis

Utrecht Leiden

Familielement 2014 Leiden

Links

18

vragen en discussie

Utrecht Leiden

Familiecentrum 2014 Leiden

Links

25